

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku uzgodnień międzyresortowych nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw przygotowanym przez Ministerstwo Aktywów Państwowych

Lp.	Artykuł	Podmiot zgłaszający uwagi	Uwaga	Stanowisko MAP
1.	art. 1 pkt 20 projektu	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	W art. 1 pkt 20 projektu wskazano, iż „uchyla się art. 228” – w istocie uchyleniu podlega pkt 6 tego artykułu, nie natomiast cały art. 228. Powyższe wynika z treści proponowanych zmian, jak również z treści uzasadnienia do projektu (str. 29).	Uwaga uwzględniona.
2.	art. 1 pkt 4	Ministerstwo Obrony Narodowej	W art. 1 pkt 4 proponuje się nadać brzmienie: „4) w art. 18 § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Nie może być członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, likwidatorem albo prokurentem osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za <u>przestępstwo</u> określone w przepisach rozdziałów XXXIII–XXXVII Kodeksu karnego, w art. 228 – art. 231 Kodeksu karnego lub w art. 587, art. 587 ¹ , art. 587 ² , art. 590 i art. 591 ustawy.”.	Uwaga uwzględniona.
3.	art. 1 pkt 5	Ministerstwo Obrony Narodowej	W art. 21 ² § 2 proponuje się nadać brzmienie: „§2. Spółka dominująca wydaje wiążące polecenie, w postaci pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej na podstawie uchwały, określającej: 1) interes grupy spółek, uzasadniający konieczność wykonania przez spółkę zależną polecenia spółki dominującej; 2) spodziewane korzyści lub szkody spółki zależnej będące następstwem wykonania polecenia spółki dominującej, 3) przewidywany sposób i czas naprawienia spółce zależnej szkody, poniesionej w wyniku stosowania się do polecenia spółki dominującej, w przypadku ryzyka jej wystąpienia.”.	Uwaga uwzględniona, treść wiążącego polecenia jest przy jego wydaniu przez spółkę dominującą (art. 21 ² § 3 proj. KSH) a nie przy jego odmowie przez spółkę zależną.

4.	art. 1 pkt 5	Ministerstwo Obrony Narodowej	Art. 21 ⁴ § 3 proponuje się nadać brzmienie: „3. Spółka zależna, należąca do grupy spółek, inna niż wskazana w § 1 i 2 odmawia wykonania polecenia spółki dominującej, o którym mowa w art. 21 ² § 1, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że jest ono sprzeczne z interesem tej spółki i wyrządzi jej szkodę, która nie będzie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę zależną należąca do grupy spółek, <u>bez narażenia jej na ryzyko niewypłacalności</u> , w okresie najbliższych dwóch lat, licząc od dnia, w którym nastąpi zdarzenie wyrządzające szkodę oraz jeżeli ta niekorzystna okoliczność stanowi zagrożenie dla dalszej egzystencji spółki zależnej. Umowa albo statut spółki zależnej mogą przewidywać surowsze wymogi odmowy wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej.”.	Uwaga de facto uwzględniona, gdyż w nowych przepisach art. 21 ⁴ § 1-2 proj. KSH zmieniono zasady odmowy wiążącego polecenia. Jednoosobowa spółka zależna – w przeciwieństwie do poprzedniego rozwiązania – może odmówić wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej, ale tylko gdy polecenie doprowadzi do jej niewypłacalności albo zagrożenia niewypłacalnością. W pozostałych spółkach zależnych przy odmowie wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej obowiązuje koncepcja Rozenbluma (art. 21 ⁴ § 2 proj. KSH), z tym że zagrożenie niewypłacalnością także w przypadku tych ostatnich spółek zależnych uzasadnia odmowę wykonania wiążącego polecenia.
5.	art. 1 pkt 5	Ministerstwo Obrony Narodowej	Nie jest jasne zwolnienie z odpowiedzialności cywilnej i karnej podmiotu zlecającego, jeżeli doprowadził do wydania polecenia, które spowodowało niewypłacalność spółki zależnej, a działania miały charakter zawiniony. Mając powyższe na względzie proponuje się wykreślenie w art. 21 ⁵ treści § 2.	Uwaga de facto uwzględniona, obecnie brzmienie art. 21 ⁵ § 2 proj. KSH przyjmuje propozycję Ministerstwa Sprawiedliwości, która rozwiewa te wątpliwości,
6.	art. 1 pkt 5	Ministerstwo Obrony Narodowej	Art. 21 ¹² § 5 proponuje się nadać brzmienie: „5. Jeżeli spółka zależna nie wytoczy powództwa o naprawienie szkody wyrządzonej jej przez spółkę dominującą w terminie trzech lat od dnia ujawnienia czynu wyrządzającego szkodę, każdy wspólnik albo akcjonariusz spółki zależnej może wytoczyć powództwo o naprawienie szkody wyrządzonej tej spółce.”.	Uwaga nieuwzględniona. Standardem wszystkich regulacji tzw. actio pro socio jest brak wytoczenia powództwa przez spółkę w ciągu roku od dnia wyrządzenia szkody. Proponowany trzyletni termin na realizację tego uprawnienia odbiega od dotychczasowego kodeksowego standardu (art. 295 § 1 i art. 486 § 1 KSH).

7.	art. 1 pkt 50	Ministerstwo Obrony Narodowej	<p>Art. 587¹ i 587² proponuje się nadanie następującego brzmienia: „Art. 587¹. § 1. Kto, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 219 § 4 – § 4¹, art. 300⁷¹ § 1 – § 2, art. 300⁷⁶ § 5 albo art. 382 § 4 – § 4¹, nie przekazuje w terminie lub przekazuje informacje, dokumenty, sprawozdania lub wyjaśnienia niezgodne ze stanem faktycznym, lub zataja dane wpływające na treść tych informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień - podlega grzywnie <u>nie wyższej</u> niż 50 000 złotych albo karze ograniczenia wolności. § 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie - podlega grzywnie w wysokości 20 000 złotych. Art. 587². § 1. Kto, wbrew obowiązkom wynikającym z art. 219² § 4 lub § 6, art. 300^{71a} § 4 lub § 6 albo art. 382¹ § 4 lub § 6, nie przekazuje w terminie lub przekazuje informacje, dokumenty, wyjaśnienia lub oświadczenia niezgodne ze stanem faktycznym, lub zataja dane wpływające na treść tych informacji, dokumentów, wyjaśnień lub oświadczeń: - podlega grzywnie <u>nie wyższej</u> niż 50 000 złotych albo karze ograniczenia wolności. § 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie - podlega grzywnie w wysokości 20 000 złotych.”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona, gdyż w rozumieniu projektodawców sytuacja, w której osoba obowiązana w sposób umyślny pozbawia osób powołanych do prowadzenia wewnętrznego nadzoru korporacyjnego dostępu do żądanych dokumentów i materiałów, stanowi przypadek istotnie naganego zachowania, częstokroć mającego na celu ukrycie lub opóźnienie w identyfikacji okoliczności abuzywnych oraz skutkujących uszczerbkiem majątkowym odpowiedniej spółki kapitałowej. Z uwagi na te okoliczności, w omawianym przypadku, wysokość grzywny musi mieć charakter dalece prewencyjny, a także zmniejszający opłacalność działań zmierzających do pudrowania sytuacji w spółce.</p> <p>W odniesieniu do tego przepisu uwzględniono natomiast inną propozycję zamiany sztywnej wysokości grzywny za nieumyślny przypadek popełnienia komentowanego czynu zabronionego na rozwiązanie widełkowe.</p>
8.	Art. 21 ³	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>Zgodnie z art. 21³ § 1, <i>wykonanie polecenia spółki dominującej przez spółkę zależną należąca do grupy wymaga uprzedniej uchwały zarządu albo rady dyrektorów spółki zależnej.</i> Zgodnie zaś art. 21³ § 3, <i>w uchwale wskazuje się co najmniej:</i> 1) <i>określony interes grupy spółek uzasadniający wykonanie przez spółkę zależną polecenia spółki dominującej,</i></p>	Uwaga uwzględniona – zob. wiersz 3.

			<p>2) <i>spodziewane korzyści lub szkody spółki zależnej będące następstwem wykonania polecenia spółki dominującej,</i></p> <p>3.) <i>przewidywany sposób i czas naprawienia spółce zależnej szkody, poniesionej w wyniku stosowania się do polecenia spółki dominującej.</i></p> <p>Należy zatem zadać pytanie, czy spółka dominująca wydając polecenie spółce zależnej nie powinna „określić interes grupy spółek, a także wskazać „spodziewane korzyści lub szkody” czy też „przewidywany sposób i czas naprawienia szkody”.</p> <p>Pojawia się bowiem uzasadniona wątpliwość, czy spółka zależna „samodzielnie dostrzeże” ten interes grupy spółek i czy samodzielnie będzie w stanie, przedstawić spodziewane korzyści lub szkody, a następnie podjąć uchwałę zawierającą wszystkie te elementy. Nadto, czy spółka zależna ma możliwość określenia przewidywanego sposobu i czasu naprawienia ewentualnej szkody przez spółkę dominującą.</p> <p>Wydaje się również, że uchwała spółki zależnej nie jest w żaden sposób wiążąca dla spółki dominującej. W związku z powyższym, czy uchwała spółki zależnej wskazująca sposób i czas naprawienia szkody może być wiążąca dla spółki dominującej.</p>	
9.	Art. 21 ⁴ § 1	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>Zgodnie z art. 21⁴ § 1, <i>Jednoosobowa spółka zależna należąca do grupy spółek nie może odmówić wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej, o którym mowa w art. 21².</i></p> <p>Wydaje się że skoro jednoosobowa spółka zależna nie może odmówić wykonania polecenia, to należy</p>	Uwaga nieaktualna, gdyż projekt w nowej wersji odstąpił od koncepcji niemożliwości odmowy wykonania wiążącego polecenia przez jednoosobową spółkę zależną.

			w przepisie wskazać, że „w stosunku do tej spółki art. 21 ³ § 2 i 3 nie stosuje się”.	
10.	Art. 21 ⁴ § 3	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>Należy zauważyć, że art 21⁴ § 3 zązębia się z art 21³ § 2. Zgodnie bowiem z § 3 w art. 21⁴ <i>Spółka zależna należąca do grupy spółek inna niż wskazana w § 1 i 2 odmawia wykonania polecenia spółki dominującej o którym mowa w art 21² §1, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że jest ono sprzeczne z interesem tej spółki i wyrządzi jej szkodę, która nie będzie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę zależną należąca do grupy spółek w okresie najbliższych dwóch lat, licząc od dnia, w którym nastąpi zdarzenie wyrządzające szkodę oraz jeżeli ta niekorzystna okoliczność stanowi zagrożenie dla dalszej egzystencji spółki zależnej. Umowa albo statut spółki zależnej mogą przewidywać surowsze wymogi odmowy wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej.</i></p> <p>Zgodnie zaś z § 2 art. 21³, <i>Podjęcie uchwały, o której mowa w § 1 nastąpi, jeżeli nie narusza to interesu tej spółki lub jeżeli można rozsądnie zakładać, że szkoda poniesiona przez spółkę zależną w wyniku wykonania polecenia spółki dominującej zostanie naprawiona we właściwym czasie przez spółkę dominującą lub inną spółkę należąca do grupy spółek, nie dłuższym jednak niż dwa lata od dnia, w którym nastąpi zdarzenie wyrządzające szkodę.</i></p> <p>Z uwagi na fakt, że regulują one w zbliżony sposób tożsamy stan faktyczny, wydaje się, że wskazane jest pozostawienie jednego z tych przepisów po dokonaniu jego odpowiedniej korekty (pozostawiając m.in. rozwiązanie przyjęte w pierwszym z przytoczonych przepisów, tj.</p>	Uwaga nieuwzględniona, istotnie obecne przepisy art. 21 ³ § 2 i art. 21 ⁴ § 2 proj. KSH regulują tą samą materię tj. w pierwszym przypadku od strony pozytywnej (przyjęcie do wykonania wiążącego polecenia) oraz w drugim przypadku od strony negatywnej (odmowa wykonania wiążącego polecenia). Jednakże nie wystarczy tylko druga ze wskazanych regulacji, gdyż pierwsza regulacja stanowi przesłankę wyłączenia odpowiedzialności członków zarządu spółki zależnej wobec tej spółki, czego nie dałaby wyłącznie regulacja druga.

			„Umowa albo statut spółki zależnej mogą przewidywać surowsze wymogi odmowy wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej”).	
11.	Art. 21 ¹² § 1 i 2	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>Zgodnie z ww. przepisem, w przypadku jednoosobowej spółki zależnej bądź spółki zależnej, w której spółka dominująca może co do zasady samodzielnie podejmować kwalifikowane uchwały na zgromadzeniu wspólników (wałnym zgromadzeniu), odpowiedzialność odszkodowawcza istnieje wówczas, gdy wyrządzona spółce zależnej szkoda w wyniku wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej doprowadziła do niewypłacalności spółki zależnej.</p> <p>Z kolei w odniesieniu do pozostałych spółek zależnych (reprezentacja poniżej 75% kapitału zakładowego) przesłanki odpowiedzialności spółki dominującej za szkodę wyrządzoną spółce zależnej w wyniku wykonania wiążącego polecenia są sformułowane w sposób ogólny i wiążą się one z naruszeniem interesu grupy spółek. Oznacza to, że wówczas sytuacja dowodowa spółki zależnej w procesie o odszkodowanie będzie trudniejsza niż w przypadku wyrządzenia szkody spółce jednoosobowej lub spółce w której spółka dominująca reprezentuje co najmniej 75% kapitału zakładowego).</p> <p>Wydaje się, że projekt powinien regulować ww. stany faktyczne w sposób odwrotny. Należy zauważyć, iż pewną zasadą jest, że im większy jest udział spółki dominującej (akcjonariusza/udziałowca większościowego) tym większe ta spółka ma prawa, zaś prawa</p>	Uwaga nieaktualna, wyjaśnienie takie samo jak w wierszu 4.

			<p>mniejszościowych akcjonariuszy/udziałowców są ograniczane. W konsekwencji, analogicznie wydaje się, że im większy jest udział akcjonariuszy/udziałowców mniejszościowych, tym bardziej ich prawa powinny być zabezpieczone. Z otrzymanego projektu wynika zaś, że jest odwrotnie.</p>	
12.	Art. 21 ¹² § 3 i Art. 21 ¹³ § 2 oraz 293 § 3	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>Zgodnie z art. 21¹² § 3, <i>Spółka dominująca, o której mowa w § 1 i 2, nie ponosi winy, jeżeli działała w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które powinny być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.</i></p> <p>Niemniej jednak wydaje się, że jest to regulacja zanadto ogólna i niedookreślona. Przy takiej konstrukcji w zasadzie każdego rodzaju informacja będzie mogła być zakwalifikowana do ww. katalogu „dokumentów”.</p>	Uwaga nieaktualna, wycofano się z koncepcji zastosowania tzw. <i>business judgement rule</i> .
13.	Art. 21 ¹⁴	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że większość ustawodawstw państw obcych unika jednoznacznego uregulowania odpowiedzialności odszkodowawczej spółek dominujących wobec spółek zależnych z tytułu wydania i wykonania poleceń pozostawiając rozstrzygnięcia w tym zakresie judykaturze oraz doktrynie prawa. W związku z powyższym, dążono do zminimalizowania w projekcie regulacji uwzględniającej ten zakres.</p> <p>W polskim systemie prawa, reguły dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej określone są co do zasady w kodeksie cywilnym (wobec których również doktryna i judykatura wypracowała zasady ich wykładni oraz stosowania). Reguły te odnoszą się między innymi</p>	Uwaga nieuwzględniona. Materia aksjologiczna. Projekt trafnie nie reguluje tzw. odpowiedzialności przebijającej, a więc odpowiedzialności spółki dominującej względem wierzycieli spółki zależnej, gdyż byłoby to naruszenie istoty spółki kapitałowej (braku odpowiedzialności wspólnika za zobowiązania spółki). Nawiązanie w art. 21 ¹⁴ proj. KSH do znanej polskiemu prawu, doktrynie i judykaturze konstrukcji art. 299 KSH, adaptowanej tu na potrzeby odpowiedzialności spółki dominującej względem wierzycieli spółki zależnej za negatywne skutki wykonania wiążącego polecenia, jest mniej inwazyjnym

			<p>do przesłanki „związku przyczynowego” precyzowanego często jako „normalny związek przyczynowy”.</p> <p>W tym kontekście należy zauważyć, że mimo minimalizacji przepisów regulujących odpowiedzialność spółki dominującej, rozwiązanie wskazane w art. 21¹⁴ tak naprawdę w sposób istotny reguluje tę odpowiedzialność, znacząco ograniczając ją (nowelizowany art. 299 również wprowadza dodatkowe rozwiązanie które dodatkowo utrudnia wierzycielowi wyegzekwowanie odpowiedzialności).</p> <p>Z uwagi na powyższe, pod rozwagę należy poddać ponowną analizę treści art. 21¹⁴ pod kątem pozostawienia tej materii bez zaprojektowanych regulacji. W praktyce oznaczać to będzie konieczność ewentualnego wykazania przed sądem spełnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej określonych przepisami prawa cywilnego. Każdorazowy przypadek będzie wymagał bezpośredniego powiązania pomiędzy poleceniem a szkodą. W konsekwencji, już samo wykazanie spełnienia wszystkich przesłanek jest dostatecznie „utrudnione” i wydaje się być wystarczające.</p> <p>Niezależnie od powyższego należy zgodzić się z ewentualnym wyraźnym zaakcentowaniem, że odpowiedzialność ta może być rozumiana wyłącznie jako odpowiedzialność odszkodowawcza.</p>	<p>surogatem odpowiedzialności przebijającej. Nie wyklucza to możliwości korzystania z odpowiedzialności na zasadach ogólnych np. odpowiedzialności deliktowej. Problem bardzo trudny do rozstrzygnięcia.</p>
14.	Art. 219 § 3, art. 221 § 1 oraz art. 300 ⁶⁹	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Należy zauważyć, że zaproponowana zmiana może powodować wątpliwości co do sprawozdań jakie winna sporządzać i przedkładać zgromadzeniu wspólników rada nadzorcza spółki.	Uwaga uwzględniona. W projektowanym art. 219 § 3 KSH, rada nadzorcza spółki z ograniczoną odpowiedzialnością będzie miała obowiązek przedkładania corocznemu zgromadzeniu wspólników

			<p>Zgodnie bowiem z obowiązującym obecnie art. 219 § 3 Kodeksu spółek handlowych, rada nadzorcza jest zobowiązana m.in. do składania zgromadzeniu wspólników corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdań, o których mowa w art. 231 § 2 pkt 1. Zastąpienie powyższego przepisu projektowaną treścią § 3 pkt 3, tj. „sporządzanie oraz składanie zgromadzeniu wspólników corocznego pisemnego sprawozdania za ubiegły rok obrotowy (sprawozdanie rady nadzorczej)" spowoduje, że rada nadzorcza będzie składać zgromadzeniu jedynie sprawozdanie określone w projektowanym § 3 pkt 3, tj. — jak można domniemywać – sprawozdanie z działalności rady nadzorczej jako organu w danym roku obrotowym, a nie będzie zobowiązana do sporządzania i przedkładania sprawozdania z wyników oceny sprawozdań, o których mowa art. 231 § 2 pkt 1.</p> <p>Wydaje się, że należy doprecyzować, iż sporządzanie i przedkładanie sprawozdań przez Radę Nadzorczą dotyczy obu ww. przypadków.</p> <p>Projektowana zmiana art. 219 § 3 jest ponadto niespójna z projektowaną zmianą art. 221 § 1, gdzie w przypadku komisji rewizyjnej - obowiązek sporządzania pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdań, o których mowa w art. 231 § 2 pkt 1, został utrzymany.</p>	<p>tak pisemnego sprawozdania z wyników ocen co do sprawozdania finansowego oraz sprawozdania zarządu z działalności i wniosku co do pokrycia straty/podziału zysku, jak również odrębnego sprawozdania rady nadzorczej obejmującego kwestie związane ze sprawowaniem funkcji przez ten organ.</p>
15.	Art. 219 § 4 oraz art. 382 § 4	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p><i>W celu wykonania swoich obowiązków rada nadzorcza może żądać od zarządu, prokurentów, pracowników spółki lub osób zatrudnionych w spółce na podstawie umowy o dzieło, umowy</i></p>	Uwaga uwzględniona.

			<p><i>zlecenia albo innej umowy o podobnym charakterze, sporządzenia lub przekazania wszelkich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień potrzebnych do nadzoru nad spółką, w szczególności dotyczących działalności spółki lub stanu majątkowego spółki. Żądanie określone w zdaniu pierwszym może mieć za przedmiot informacje, sprawozdania lub wyjaśnienia dotyczące spółek zależnych oraz spółek powiązanych, jeżeli jego adresat posiada niezbędną wiedzę.</i></p> <p>Wydaje się, że określenie „osób zatrudnionych w spółce na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innej umowy o podobnym charakterze” może wydawać się niejednoznaczne i wzbudzać pewne wątpliwości. Powyższe uzasadnione jest tym, że w polskim systemie prawa przyjęte jest, że pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (art. 2 kp). Jednocześnie, kodeks pracy przewiduje sankcje za zawieranie umów cywilnoprawnych w warunkach, w których powinna być zawarta umowa o pracę.</p> <p>W konsekwencji wydaje się, że ww. przepis winien podlegać odpowiedniej korekcie.</p>	
16.	Art. 228	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Wydaje się, że w projekcie dokonano omyłki pisarskiej poprzez pominięcie po słowach „uchyla się art. 228” słów „pkt 6”.	Uwaga uwzględniona.
17.		Minister Zdrowia	Z uzasadnienia projektu ustawy wynika, że projektowana zmiana ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 735) - art. 4 projektowanej ustawy - dopuszcza stosowanie przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. –	Uwaga nieuwzględniona, wskazany w tej uwadze problem da się rozstrzygnąć w drodze wykładni prawa. Nie jest konieczna więc zmiana redakcji projektowanego przepisu. Norma odsyłająca z art. 21 ¹⁵ § 1 proj. KSH stwarza jedynie możliwość

		<p>Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526), zwanej dalej „Ksh”, o grupie spółek, kiedy podmiotem dominującym w grupie spółek jest przedsiębiorca będący państwową osobą prawną. Jednakże wydaje się, że projektowane, literalne brzmienie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym nie odpowiada ww. intencji, jest w nim bowiem mowa jedynie o odpowiednim stosowaniu przepisów o spółce dominującej. Zasadne jest zatem rozważenie zmiany redakcji omawianego przepisu w taki sposób, aby w sposób niewątpliwy wynikało z jego treści, że chodzi o odpowiednie zastosowanie wskazanych przepisów Ksh do:</p> <ol style="list-style-type: none">1) przedsiębiorcy będącego państwową osobą prawną, który jest podmiotem dominującym w grupie - w uzasadnieniu projektu podkreśla się, że grupa spółek jest „kwalifikowanym” stosunkiem dominacji i zależności pomiędzy określonymi podmiotami tworzącymi grupę spółek, gdyż kierują się one wspólną strategią gospodarczą, a odwołanie do tej strategii ma nastąpić w umowie (statucie) spółki zależnej;2) spółek zależnych w takiej grupie. <p>Niecelowe wydaje się przy tym ujęcie wśród przepisów, które mają być stosowane odpowiednio do projektowanego art. 21¹⁵ Ksh. Niezależnie od powyższego, dodatkowej analizy może wymagać zasadność stosowania przepisów o spółce dominującej w grupie spółek do instytutów badawczych uczestniczących w systemie ochrony zdrowia. W szczególności w kontekście projektowanych rozwiązań przewidujących odpowiedzialność spółki</p>	<p>pełnienia funkcji podmiotu dominującego „nie-spółkom”, w sytuacji, gdy podmiotami zależnymi są zawsze spółki kapitałowe. Przepis nie wyklucza, że podmiotem dominującym może być instytut badawczy jako państwowa osoba prawna. Zależać to będzie jednak od woli tego instytutu. Ryzyko ponoszenia odpowiedzialności instytutu badawczego w stosunku do wierzycieli jego spółek zależnych, czy samych tych spółek, może uzasadniać nie skorzystanie z przepisów o grupie spółek, zwłaszcza, że przepisy te nie działają ex lege, ale wymagają podjęcia stosownych uchwał i notyfikacji w KRS. Przypadek ten możliwy i dopuszczalny należy jednakże traktować jako przypadek „niszowy”, który nie uzasadnia wprowadzenie szczególnej regulacji prawnej w akcie prawnym tak ogólnym jak KSH.</p>
--	--	---	---

			<p>dominującej względem wierzycieli spółki zależnej wskazać należy na szczególny status ww. instytucji, wobec których nie może być ogłoszona upadłość (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytucjach badawczych). Projektowane przepisy o grupach spółek przewidujące dodatkową odpowiedzialność spółki dominującej, stosowane odpowiednio do instytucji badawczych uczestniczących w systemie ochrony zdrowia, mogą w skrajnym przypadku skutkować niewypłacalnością i koniecznością likwidacji instytucji, a wtedy niewykonane zobowiązania obciążać będą Skarb Państwa.</p>	
18.	art. 1 pkt 4	Minister Zdrowia	<p>art. 1 pkt 4 - w projektowanym brzmieniu art. 18 § 2 Ksh jest odesłanie do art. 585 Ksh; należy zauważyć, że przepis ten został uchylony;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przepis w art. 585 KSH podlega karaniu na podstawie art. 296 KK. Tym samym karalność czynów z art. 585 nie uległa zatarciu, a więc w dalszym ciągu zachodzą przesłanki do utrzymania tego przepisu w KSH.</p>
19.	art. 1 pkt 5	Minister Zdrowia	<p>art. 1 pkt 5 w: a) projektowanym brzmieniu art. 21⁴ § 3 Ksh przewidziano przesłankę warunkującą odmowę wykonania polecenia w postaci „zagrożenia dla dalszej egzystencji spółki zależnej”, odpowiednika tej przesłanki brak jest natomiast w projektowanym brzmieniu art. 21³ § 2 Ksh, co skutkować może wątpliwością, czy jest to niezależna, samoistna przesłanka odmowy, czy też dodatkowa, bądź łączna oraz czy powinno być wykonane polecenie, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że jest ono sprzeczne z interesem tej spółki i wyrządzi jej szkodę, która</p>	<p>Uwaga uwzględniona, w nowej wersji projektu wycofano się z dodatkowej przesłanki „zagrożenia dla dalszej egzystencji spółki zależnej” – obecnie art. 21⁴ § 2 proj. KSH. Uwzględniono też uwagę w zakresie wadliwego odesłania do art. 487 KSH</p>

			nie będzie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę zależną należącą do grupy spółek w okresie najbliższych dwóch lat, licząc od dnia, w którym nastąpi zdarzenie wyrządzające szkodę, ale ta niekorzystna okoliczność nie stanowi zagrożenia dla dalszej egzystencji spółki zależnej, b) projektowanym brzmieniu art. 21 ¹² § 6 Ksh jest odesłanie do art. 487 § 2-4 Ksh, który w rzeczywistości nie dzieli się na jednostki redakcyjne w postaci paragrafów;	
20.	art. 1 pkt 15	Minister Zdrowia	art. 1 pkt 15 - projektowane brzmienie art. 219 ² § 3 Ksh nie wskazuje sposobu reprezentowania spółki przez radę nadzorczą, zasadne może być doprecyzowanie przepisu zwłaszcza, że niepraktyczny może okazać się wymóg każdorazowego, łącznego działania wszystkich członków tego organu; spostrzeżenie analogicznie odnosi się do projektowanego art. 300 z ind. 71a § 3 i art. 382 z ind. 1 § 3 Ksh;	Uwaga nieuwzględniona. Orzecznictwo sądów powszechnych, Sądu Najwyższego oraz literatura przedmiotu rozstrzygnęła do dzisiaj w sposób niebudzący wątpliwości jak kształtuje się sposób reprezentacji spółki, w sytuacji, gdy oświadczenie woli składane jest przez radę nadzorczą. Z tego względu brak jest potrzeby interwencji ustawodawcy na tym polu.
21.	art. 1 pkt 20	Minister Zdrowia	art. 1 pkt 20 - uchyla się cały art. 228 Ksh, podczas gdy z uzasadnienia wynika, iż chciano uchylić jedynie art. 228 pkt 6 Ksh;	Uwaga uwzględniona.
22.	art. 1 pkt 21	Minister Zdrowia	art. 1 pkt 21 - projektowany w art. 231 § 4 ¹ Ksh termin wydania odpisów dokumentów w brzmieniu „nie później niż cztery dni przed wyznaczonym terminem tego zgromadzenia wspólników”, może budzić wątpliwości w kontekście żądań wspólników o ich wydanie skierowanych krótko, zwłaszcza później niż cztery dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia; spostrzeżenie analogicznie odnosi się do projektowanego art. 300 ⁸² § 4 oraz art. 395 § 4 Ksh;	Uwaga nieuwzględniona z uwagi na konieczność zapewnienia wspólnikom dostępu do materiałów mających być rozpatrywanymi podczas zgromadzenia w terminie umożliwiającym ich analizę oraz wyciągnięcie wniosków co do sposobu wykonywania praw korporacyjnych podczas omawianego zgromadzenia. Projektowana regulacja w sp. z o.o. służyć ma głównie w sytuacji, w której wyłączone jest prawo indywidualnej kontroli

				wspólników i ma charakter dodatkowego zabezpieczenia ich praw.
23.	art. 1 pkt 50	Minister Zdrowia	art. 1 pkt 50 - w projektowanym brzmieniu art. 587 ² Ksh jest odesłanie do art. 219 ² § 6, art. 300 ^{71a} § 6 i art. 382 ¹ § 6, które mają przewidywać obowiązek zachowania w tajemnicy informacji i dokumentów, a nie ich przekazania; należy doprecyzować w tym zakresie przepis.	Uwaga uwzględniona.
24.	Art. 1 pkt 2 projektu (art. 4 § 1 pkt 5 ¹ ksh)	Ministerstwo Infrastruktury	<p>Art. 1 pkt 2 projektu (art. 4 § 1 pkt 5¹ kodeksu spółek handlowych) proponuję nadać brzmienie: „<i>Grupa spółek – spółkę dominującą i spółkę lub spółki od niej zależne, kierujące się wspólnym interesem gospodarczym (interes grupy spółek), umożliwiającą spółce dominującej sprawowanie jednolitego kierownictwa nad spółką albo spółkami zależnymi.</i>”.</p> <p>Uzasadnienie: Trudno wskazać wspólną strategię gospodarczą spółki PKP PLK S.A. z PKP Intercity S.A. Wpisanie takiej strategii może prowadzić w przyszłości nawet do zarzutów ze strony pozostałych przewoźników uprzywilejowania ze strony zarządcy (PKP PLK S.A.) jednego z przewoźników (PKP Intercity S.A.); Tytułem uzasadnienia propozycji należy wskazać, że usunięcie z projektowanego przepisu sformułowania dot. <i>strategii gospodarczej</i> czyni przepis bardziej spójnym, mając na uwadze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szerszy od <i>strategii gospodarczej</i> znaczeniowy zakres <i>interesu gospodarczego</i>, podkreślony w definiendum jako <i>interes grupy spółek</i>, • ugruntowane w praktyce rozumienie i posługiwanie się terminem <i>strategia</i> 	Uwaga nieuwzględniona, uwaga dyskusyjna o charakterze aksjologicznym i doktrynalnym. Definicja grupy spółek z art. 4 § 1 pkt 5 ¹ proj. KSH ma charakter ogólny i może nie uwzględnia specyfiki określonej branży np. kolejowej. Problem uwzględnienia specyfiki regulacji szczególnych rozwiązuje nowe brzmienie art. 21 ² § 1 in fine proj. KSH tj. wskazanie, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Jest to także materia poniższej uwagi nr 25.

			(gospodarcza), który w kontekście projektowanego przepisu może być wąsko („dogmatycznie”) rozumiany przez adresatów przepisu.	
25.	Art. 1 pkt 5 projektu (art. 21 ² §1 ksh)	Ministerstwo Infrastruktury	<p>Należy znowelizować art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 735), który powinien brzmieć: „Przepisy art. 212 - art. 2115 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 505 z późn. zm.) dotyczące spółki dominującej stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy będącego państwową osobą prawną, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej - należy uwzględnić m.in. przepisy ustawy o transporcie kolejowym dotyczące gwarancji i niezależności zarządcy.”.</p> <p><i>Uzasadnienie:</i></p> <p>Proponowane zmiany w zakresie wiążących poleceń kierowanych przez spółkę dominującą (art. 21² §1 ksh) mogą budzić duże wątpliwości w odniesieniu do przepisów rozdziału 2aa - „Gwarancje niezależności zarządcy” ustawy o transporcie kolejowym (dalej „<i>utk</i>”), których celem jest zapewnienie niezależności zarządcy infrastruktury kolejowej. Wspomniane przepisy <i>utk</i> mają na celu wzmocnienie organizacyjne i funkcjonalne niezależności zarządcy infrastruktury, która zapewni aplikantom i przewoźnikom kolejowym sprawiedliwy oraz niedyskryminacyjny dostęp do infrastruktury kolejowej oraz zagwarantowanie zachowania przejrzystości i bezstronności zarządcy infrastruktury w odniesieniu do funkcji podstawowych, zarządzania ruchem i planowania utrzymania infrastruktury kolejowej.</p>	Uwaga uwzględniona w art. 21 ² § 1 in fine proj. KSH. Rozwiązanie to ma charakter ogólny. Nie odnosi się ono do konkretnego szczególnego sektora gospodarki np. transportu kolejowego, spółek energetycznych. Wynika to z istoty KSH.

			<p>Zgodnie z art. 4 pkt 57 utk, przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo będzie podmiot lub grupa podmiotów, których relacje określone w art. 3 ust. 2 <i>rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw</i> dają możliwość wywierania decydującego wpływu na: - zarządcę infrastruktury przez podmiot, który jednocześnie kontroluje tego zarządcę oraz co najmniej jednego przewoźnika kolejowego wykonującego przewozy na sieci tego zarządcy; - zarządcę infrastruktury przez co najmniej jednego przewoźnika kolejowego wykonującego przewozy na sieci tego zarządcy;</p> <p>Spółka wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000037568, NIP 113-23-16-427, REGON 017319027. Wysokość kapitału zakładowego w całości wpłaconego: 20.424.936.000,00 zł - co najmniej jednego przewoźnika kolejowego przez zarządcę, na którego sieci przewoźnik ten wykonuje przewozy.</p> <p>Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami, zarządca ma być podmiotem odrębnym pod względem prawnym od przewoźników kolejowych, a w przypadku przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo także od innych podmiotów wchodzących w skład tego przedsiębiorstwa. Jednym z akcjonariuszy PKP PLK S.A. jest spółka PKP S.A., choć większościowym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, to jednak PKP S.A. jest jednocześnie jedynym akcjonariuszem w PKP Intercity S.A. W</p>	
--	--	--	---	--

			<p>sytuacji, gdy PKP PLK S.A. stałaby się spółka zależną wobec PKP S.A., możliwość wpływania na zarządcę infrastruktury przez spółkę dominującą, mogłaby doprowadzić do sprzeczności z przywołanymi przepisami ustawy o transporcie kolejowym oraz <i>Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2370 z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2012/34/UE w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych kolejowych przewozów pasażerskich oraz zarządzania infrastrukturą kolejową.</i></p> <p>Mogłyby pojawić się nawet zarzuty dotyczące uprzywilejowania przez zarządcę (PKP PLK S.A.) jednego z przewoźników (PKP Intercity S.A.), przy uwzględnieniu, iż oba podmioty należą do tej samej grupy spółek</p>	
26.	Art. 1 pkt 5 projektu (art. 21 ² § 2 ksh)	Ministerstwo Infrastruktury	<p>Proponuję art. 21² § 2 ksh nadać brzmienie: <i>„Spółka dominująca - po podjęciu stosownej uchwały zarządu - wydaje wiążące polecenie, w formie pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej.”.</i></p> <p>Uzasadnienie: Uważam, że bardziej właściwe wydaje się być użycie zwrotu w formie (znane z Kodeksu cywilnego); ponadto w omawianym przepisie wyliczenie obejmuje postaci: pisemną, dokumentową albo elektroniczną – rozróżnienie pomiędzy formą (postacią) dokumentową a pisemną/elektroniczną w praktyce może nastręczać trudności; Brak określenia sposobu wydawania wiążących poleceń przez spółkę dominującą; z uwagi na rozbudowane przepisy dotyczące wykonania polecenia (art. 21³) celowe wydaje się</p>	Uwaga uwzględniona. Art. 21 ¹ § 2 proj. KSH.

			podkreślenie, że wydanie wiążącego polecenia również powinno odbywać się w formie uchwały zarządu/rady dyrektorów spółki dominującej.	
27.	Art. 1 pkt 5 projektu (art. 21 ⁷ § 3 ksh)	Ministerstwo Infrastruktury	<p>Proponuję usunięcie tego przepisu z projektu.</p> <p>Podział na organy stanowiące, wykonawcze i nadzorcze istnieje po to, by nie kumulować kompetencji w jednym podmiocie. Co istotne, zarząd takiej spółki dominującej, co do zasady będzie wykonywał również kompetencje jako zgromadzenie wspólników/walne zgromadzenie spółki zależnej</p>	Uwaga nieuwzględniona, obecny przepis art. 21 ⁷ § 4 proj. KSH (dawny § 3) jest konieczny, gdyż w świetle art. 213 § 1 KSH rada nadzorcza w spółce z o.o. jest fakultatywna, a w braku rady nadzorczej spółki dominującej przepisy art. 21 ⁷ § 1-3 proj. KSH byłyby puste.
28.	Art. 1 pkt 20 projektu	Ministerstwo Infrastruktury	<p>Proponuję art. 1 pkt 20 projektu nadać brzmienie: <i>„uchyla się art. 228 pkt 6;”</i>. W art. 1 pkt 20 projektu omyłkowo uchylono cały art. 228 ksh, podczas, gdy jego celem jest uchylenie jedynie art. 228 pkt 6 ksh.</p>	Uwaga uwzględniona.
29.	Art. 3 projektu	Ministerstwo Infrastruktury	<p>Art. 3 projektu powinien brzmieć: <i>„W ustawie z dnia 23 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 498, 912, 1495, 1802, 2217 i 2089) w art. 21 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w następującym brzmieniu: ...”</i> W art. 3 projektu poprawny zapis nazwy przytoczonej ustawy to <i>„ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe”</i> a nie jak wskazano w projekcie: <i>„ustawa Prawo upadłościowe z dnia 23 lutego 2003 r.”</i>.</p>	Uwaga słuszna, aczkolwiek zdezaktualizowała się wobec zmian do przepisów.
30.	Uwaga ogólna	Minister Klimatu	W celu zapewnienia konkurencyjnego rozwoju rynku gazu ziemnego w Unii Europejskiej, w ramach tzw. pakietów energetycznych, wprowadzona została zasada unbundlingu, tj. rozdziału działalności polegającej na przesyłaniu lub dystrybucji gazu ziemnego od działalności	Uwaga uwzględniona, zob. pkt 3 oraz art. 21 ² § 1 in fine proj. KSH.

		<p>wytwórczej i obrotowej. Wyróżnia się cztery rodzaje unbundlingu: księgowy, funkcjonalny (organizacyjny), prawny i własnościowy. W kontekście nowelizacji ustawy – Kodeks spółek handlowych, wprowadzającej m.in. instytucję wiążącego polecenia, w szczególności należy zauważyć, że cechą charakterystyczną rozdziału organizacyjnego jest konieczność zapewnienia właściwemu operatorowi systemu, wchodzącemu w skład przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo – niezależności pod względem organizacyjnym i podejmowania decyzji. Przy tym niezależność należy tutaj rozumieć maksymalnie szeroko, co oznacza, że zarówno niedopuszczalne jest wpływanie na decyzje operatora przez jakąkolwiek spółkę wchodzącą w skład grupy kapitałowej, jak i uzależnianie zakresu podejmowanych decyzji operatorskich przez podporządkowanie spółce zajmującej się działalnością sieciową spółki zajmującej się np. wytwarzaniem czy obrotem.</p> <p>Zasada unbundlingu została implementowana do polskiego porządku prawnego na mocy przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, które regulują kwestię niezależności operatorów, stanowiąc w szczególności, że w przypadku operatora systemu przesyłowego oraz operatora systemu połączonego, ta sama osoba lub podmiot nie może bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych praw względem przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną oraz</p>	
--	--	--	--

			<p>bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych praw względem operatora systemu przesyłowego lub połączonego, ani wywierać decydującego wpływu na system przesyłowy lub system połączony (art. 9d ust. 1a pkt 1 Prawa energetycznego).</p> <p>Ponadto, zgodnie z art. 9d ust. 1e pkt 3 i 4 Prawa energetycznego, niezależność operatora systemu dystrybucyjnego charakteryzuje się m.in. tym, że ma on prawo podejmować niezależne decyzje w zakresie majątku niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, a także tym, że organ przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo nie może wydawać operatorowi systemu dystrybucyjnego poleceń dotyczących jego bieżącej działalności ani podejmować decyzji w zakresie budowy sieci lub jej modernizacji, chyba że polecenia te lub decyzje dotyczyłyby działania operatora systemu dystrybucyjnego które wykraczałyby poza zatwierdzony plan finansowy lub inny równoważny dokument. W związku z powyższym proponuję następujące brzmienie przepisu art. 1 pkt 5 dot. art. 212 § 1 przedmiotowego projektu ustawy: „Art. 212 § 1. Spółka dominująca może wydać spółce zależnej należącej do grupy spółek wiążące polecenie dotyczące prowadzenia spraw spółki, jeżeli jest to uzasadnione określonym interesem grupy spółek, na zasadach określonych w niniejszym dziale, chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej.”.</p>	
31.	Uwaga ogólna	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Projektowane przepisy nie uwzględniają sytuacji, w których w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością powstałych w wyniku	Uwaga bezprzedmiotowa, gdyż treść uwagi została wcześniej w projekcie

			komercjalizacji można nie ustanawiać rady nadzorczej, a prawo kontroli wykonuje wówczas wspólnik lub osoba przez niego upoważniona (w tym funkcjonujący na gruncie przepisów specjalnych pełnomocnik wspólnika w spółkach z udziałem Skarbu Państwa).	uwzględniona w art. 21 ⁷ § 4 (dawniej § 3) proj. KSH, zob. pkt 27.
32.	Uwaga ogólna	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Projekt ustawy nie reguluje modelu postępowania w przypadku grup spółek o mieszanych porządkach prawnych z uwagi na siedziby spółek zależnych (tj. spółek działających zgodnie z przepisami prawa obcego), jednocześnie dokument OSR oraz uzasadnienie nie stwierdzają jednoznacznie, że projektowane regulacje będą miały zastosowanie jedynie do „polskich grup spółek”. Mając na uwadze, iż zasadnym wydaje się przeprowadzenie odrębnych konsultacji w tym zakresie, nie zgłaszamy konkretnych zmian do projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona, obecnie wskazaną w uwadze kwestię reguluje art. 21(1) § 3 zd. 2 proj. KSH.
33.	Uwaga ogólna	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Projekt ustawy przewiduje szereg ocennych, nieprecyzyjnych i niezdefiniowanych pojęć, które bezpośrednio wiążą się z odpowiedzialnością członków organów spółek. W tym zakresie niezbędne jest doprecyzowanie m.in. wskazanych pojęć: <ul style="list-style-type: none"> • „lojalność wobec spółki” (art. 1 pkt 11,12, 37, 42 projektu ustawy), • „dokonywanie starannej oceny” (art. 1 pkt 5, 22, 49 projektu ustawy), • „naruszenie obowiązku dołożenia należytej staranności” (art. 1 pkt 22, 49 projektu ustawy), • „wyłączna przyczyna wypłacalności” (art. 1 pkt 23, art. 3 projektu ustawy), • „niemające publicznego charakteru” (art. 1 pkt 40). 	Występowanie klauzul generalnych w przepisach prawa może wywoływać wątpliwości, jednakże potrzeba ich stosowania wynika z braku możliwości doprecyzowania przypadków, które mogą wystąpić w praktyce, zaś rolę sądów powszechnych jest ich prawidłowa wykładnia w procesie stosowania prawa. Pojęcie „należytej staranności” jest powszechnie używane w stosunkach zobowiązaniowych (art. 355 KC), jego definiowanie jest niecelowe ze względu na różnorodność tych stosunków. W celu uniknięcia wątpliwości pojęcie to zastąpiono określeniem „staranności wynikającej z zawodowego charakteru działalności”. Pojęcie to występuje w

			<p>Projekt ustawy przewiduje szereg ocennych, nieprecyzyjnych i niezdefiniowanych pojęć, które bezpośrednio wiążą się z odpowiedzialnością członków organów spółek. W tym zakresie niezbędne jest doprecyzowanie m.in. wskazanych pojęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „lojalność wobec spółki” (art. 1 pkt 11,12, 37, 42 projektu ustawy), • „dokonywanie starannej oceny” (art. 1 pkt 5, 22, 49 projektu ustawy), • „naruszenie obowiązku dołożenia należytej staranności” (art. 1 pkt 22, 49 projektu ustawy), • „wyłączna przyczyna wypłacalności” (art. 1 pkt 23, art. 3 projektu ustawy), • „niemające publicznego charakteru” (art. 1 pkt 40). 	<p>obecnym brzmieniu przepisów art. 293 § 2 oraz 483 § 2 KSH.</p> <p>Pojęcie obowiązku lojalności występuje powszechnie w doktrynie prawa handlowego, zarówno w kraju jak i za granicą. Wprowadzone zostało także w ustawodawstwie wielu państw (np. Hiszpania). Jedynie w nielicznych przypadkach zostało ono doprecyzowane (np. ustawodawstwo brytyjskie), natomiast jego doprecyzowanie nie jest zasadne, z uwagi na złożoność wspomnianego obowiązku. Pojęciem tym posłużył się ustawodawca w przepisach o prostej spółce akcyjnej (art. 300⁵⁴ KSH).</p>
34.	Uwaga ogólna	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<p>Należy zauważyć, że część spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowe osoby prawne są przedsiębiorcami dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. <i>o ochronie konkurencji i konsumentów</i> wobec podmiotów działających zgodnie z przepisami prawa obcego. Co za tym idzie wszelkie obowiązki nakładane na spółkę lub państwową osobę prawną wobec podmiotów działających zgodnie z przepisami prawa obcego powinny uwzględniać przepisy prawa właściwego dla siedziby tych spółek. Powyższe zostało między innymi uwzględnione w art. 18a i art. 23a ustawy z dnia 16 grudnia 2017 r. <i>o zasadach zarządzania mieniem państwowym</i>. Co za tym idzie podnieść należy, że stosowanie przepisów Działu IV dotyczącego „grupa spółek”</p>	Uwaga uwzględniona, zob. wiersz 32.

			w podmiotach działających zgodnie z przepisami prawa obcego może okazać się w praktyce niezwykle utrudnione.	
35.	Art. 1 pkt 4) projektu (art. 18 § 2 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	„Nie może być członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, likwidatorem albo prokurentem osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w przepisach rozdziałów XXXIII-XXXVII Kodeksu karnego, w art. 228 – art. 231 Kodeksu karnego lub w art. 587, art. 587 ¹ , art. 587 ² , art. 590 i art. 591 ustawy.” Art. 585 KSH został uchylony przez art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2011.133.767) z dniem 13 lipca 2011 r.	Uwaga nieuwzględniona. Przestępstwa stypizowane w art. 585 KSH podlegają nadal karaniu na podstawie art. 296 KK. Tym samym karalność czynów z art. 585 nie uległa zatarciu, a więc w dalszym ciągu zachodzą przesłanki do utrzymania tego przepisu w KSH.
36.	Art. 1 pkt 5) projektu (Art. 21 ² KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Zasadnym zdaje się rozważenie uzupełnienia projektowanego Art. 21 ² KSH o obowiązkową treść wiążącego polecenia wydanego spółce zależnej. Tym bardziej, że w następstwie tego polecenia uchwała zarządu spółki zależnej ma określać m.in. interes grupy spółek, spodziewane korzyści, sposób i czas naprawienia szkody spółce zależnej. Uzasadnienie: Przy braku określenia zakresu treści wiążącego polecenia, spółka zależna może nie posiadać wystarczających informacji do podjęcia uchwały, o jakiej mowa w projektowanym art. 21 ³ KSH. Kwestia ta wydaje się tym bardziej zasadna, że wydanie wiążącego polecenia, zgodnie z założeniami może zostać dokonana w formie dokumentowej.	Uwaga uwzględniona, zob. wiersz 3.

37.	Art. 1 pkt 5) projektu (Art. 21 ⁴ § 1 KSH)	Minister Morskiej i Śródlądowej Gospodarki i Żeglugi	Rozważenie konieczności i celowości podjęcia przez zarząd jednoosobowej spółki zależnej uchwały o realizacji wiążącego polecenia w przypadku gdy spółka nie może odmówić realizacji tego polecenia Uzasadnienie: Skoro jednoosobowa spółka zależna nie może odmówić wykonania wiążącego polecenia to czy w takim razie nadal jest potrzebna uchwała zarządu i co miałyby zawierać? Zapis projektowanego § 1 art 21 ⁴ KSH nie zawiera informacji o niestosowaniu art. 213 tak jak czyni to projektowany § 2 art. 21 ⁴ KSH	Uwaga obecnie bezprzedmiotowa, gdyż w nowej wersji projektu wycofano się z rozwiązania, że jednoosobowa spółka zależna nie może odmówić wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej.
38.	Art. 1 pkt 5) projektu (Art. 21 ⁵ § 1 KSH)	Minister Morskiej i Śródlądowej Gospodarki i Żeglugi	W projektowanym art. 21 ⁵ § 1 KSH brak jest odniesienia do projektowanego art. 21 ⁴ § 1 KSH czyli wyłączenia odpowiedzialności członków organów jednoosobowej spółki zależnej. Uzasadnienie: Uwaga w korelacji z uwagą nr 3.	Uwaga uwzględniona, jest teraz odesłanie do art. 21 ⁴ proj. KSH.
39.	Art. 1 pkt 5) projektu (art. 21 ⁵ § 1 KSH)	Minister Morskiej i Śródlądowej Gospodarki i Żeglugi	Należy również zauważyć, iż jeśli wprowadzany przepis art. 21 ⁵ § 1 KSH wszedłby w życie przed dniem 1 marca 2021 r., nie w pełni znajdzie on odpowiednie zastosowanie. W treści przepisu wymieniony jest m.in. art. 300 ¹²⁵ KSH, który zacznie obowiązywać dopiero w dniu 1 marca 2021 r.	Uwaga bezprzedmiotowa, gdyż mając na względzie zakładane długie <i>vactio legis</i> noweli KSH oraz obecny stan prac legislacyjnych nad projektem, nie ma szans, aby nowela weszła w życie przed dniem 1 marca 2021 r.
40.	Art. 1 pkt 8) projektu (art. 20 ³ § 3 KSH)	Minister Morskiej i Śródlądowej Gospodarki i Żeglugi	Projektowana zmiana odnosi się do obowiązku i zarazem uprawnienia byłego (aktualnie: „odwołanego”) członka zarządu do składania wyjaśnień oraz uczestnictwa w zgromadzeniu wspólników „ <i>chyba, że uchwała wspólników stanowi inaczej</i> ”. Powstaje pytanie o jaką uchwałę wspólników chodzi? Kiedy taka uchwała miałyby	Przepis art. 203 § 3 oraz 370 § 3 KSH w nowym brzmieniu umożliwia przeciwdziałanie konfliktowi w sytuacjach np. odwołania członka organu wskutek działania na szkodę spółki, kiedy jego udział w zgromadzeniu może się okazać niecelowy. Nie pozbawia to prawa tych osób do składania opinii na piśmie (art. 231

			<p>zostać podjęta?</p> <p>Ponadto, w dotychczasowym brzmieniu art. 203 § 3 KSH odnosił się nie do uchwały wspólników lecz od „aktu odwołania”, co korelowało z art. 201 § 4 KSH w zakresie w jakim przepis ten pozwalał na modyfikację reguły wynikającej z art. 201 § 4 KSH i przyznanie prawa do odwoływania członków zarządu innym niż wspólnicy podmiotom czy organom. Wątpliwości budzi także planowane dokonanie rozszerzenia stosowania art. 203 § 3 także na członków zarządu, których mandat wygasł, w jednostce redakcyjnej (art. 203 KSH) który odnosi się wyłączenie do instytucji odwołania członka zarządu.</p>	<p>§ 3 oraz 395 § 3 KSH). Podjęcie uchwały w tym przedmiocie może nastąpić w chwili odwołania członka zarządu przez wspólników, co może nastąpić w każdym czasie i jest uprawnieniem o charakterze bezwzględny. Nie wyklucza to także podjęcia uchwały w okresie późniejszym. Kwestia innego niż uchwała wspólników „aktu odwołania”, np. w postaci uprawnienia rady nadzorczej do decydowania o udziale byłych członków organów spółki w zgromadzeniu jest o tyle wątpliwa, że w sytuacji konfliktu pomiędzy radą nadzorczą a członkami zarządu, to wspólnicy powinni decydować o udziale tych osób w zgromadzeniu, w szczególności, że decyzja odnośnie udzielenia absolutorium należy do wspólników spółki.</p>
41.	<p>Art. 1 pkt 15) projektu (art. 219² KSH)</p> <p>Art. 1 pkt 28) projektu (art. 300 71a KSH)</p> <p>Art. 1 pkt 40) projektu (art. 382¹ KSH)</p>	<p>Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p>	<p>Projektowane przepisy nie zawierają żadnych ograniczeń co do bycia doradcą rady nadzorczej jak np. ograniczeń analogicznych jak w stosunku do możliwości bycia członkiem rady nadzorczej ani nie zawierają gwarancji niezależnością doradcy od zarządu spółki.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Regulacja winna gwarantować niezależność doradcy od zarządu spółki a także nie dopuszczać do sytuacji, w których doradcy organu doradzaliby przy ocenie swojej własnej działalności (pracownicy spółki, członkowie zarządu, główny księgowy itd.)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Analogicznych ograniczeń nie wprowadza się również w odniesieniu do doradców zatrudnianych przez zarząd. Niekiedy wymogi w tym zakresie będą wynikały wprost ze standardów branżowych, w innych wypadkach ich implementacja –z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy, powinna być wynikiem racjonalności pracy rady nadzorczej.</p>
42.	<p>Art. 1 pkt 40) projektu (art.</p>	<p>Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p>	<p><i>Doradca rady nadzorczej oraz każda osoba fizyczna wykonująca w jego imieniu lub na jego rzecz czynności związane z badaniem, obowiązan</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

	382 ¹ §6 KSH)		<p><i>są zachować w tajemnicy wszystkie niemające publicznego charakteru informacje i dokumenty, do których mieli dostęp w trakcie wykonywania badania lub sporządzania sprawozdania z przeprowadzonego badania. Obowiązek zachowania tajemnicy nie jest ograniczony w czasie.</i></p> <p>Zmiana słowa „niemającego” na „niemające”.</p>	
43.	Art. 1 pkt 16) projektu (art. 220 ¹ § 2 KSH) Art. 1 pkt 26) lit c projektu (art. 300 ⁶⁹ §42 KSH) Art. 1 pkt 41) projektu (art. 384 ¹ § 2 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<p>Mając na uwadze, że zawarcie przez spółkę ze spółką dominującą, spółką zależną lub spółką z nią powiązaną transakcji wskazanych w art. 220¹ § 1 KSH, 300⁶⁹§41 KSH, art. 384¹ §1 KSH, o określonej wartości, wymaga zgody rady nadzorczej, zasadnym jest wprowadzenie obowiązku udzielenia przez zarząd, przed podjęciem decyzji o wyrażeniu zgody na zawarcie transakcji, informacji określonych w art. 220¹ § 2 KSH, 300⁶⁹ §42 KSH, art. 384¹ § 2 KSH.</p> <p>Projektowane przepisy przewidują, że „zarząd powinien udzielić radzie nadzorczej” wskazanych informacji.</p>	Postulat jest uwzględniony w § 2 projektowanych artykułów.
44.	Art. 1 pkt 18) projektu (art. 221 ¹ § 3 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<p>Podejmowanie uchwał nie objętych porządkiem obrad przy zgodzie wyłącznie obecnych członków rady nadzorczej</p> <p>Uzasadnienie: Przyjęcie, że uchwały rady nadzorczej mogą zapadać także w sprawach, które nie były objęte porządkiem obrad przy zgodzie wyłącznie obecnych członków rady nadzorczej i przy braku minimalnego terminu w jakim zaproszenie na posiedzenie ma zostać przesłane do członków rady nadzorczej, może doprowadzić do niepożądanych sytuacji podejmowania decyzji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Kwestia aksjologiczna. Projektowane przepisy przewidują, że umowa spółki (względnie: statut) może określać sposób oraz minimalny termin na dokonanie zaproszenia na posiedzenie rady nadzorczej, co ma zabezpieczyć interesu piastunów.</p> <p>Poza tym udział w posiedzeniu może nastąpić również za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w konsekwencji ryzyko braku możliwości udziału piastuna organu</p>

			tylko przez określoną część członków rady nadzorczej bez wiedzy i zgody pozostałych członków. Analogiczny zakres regulacji w przypadku spółki akcyjnej zawiera mechanizmy ochronne w takiej sytuacji – por. projektowana zmiana art. 389 KSH.	w posiedzeniu z praktycznego punktu widzenia zostało prawie wyeliminowane.
45.	Art. 1 pkt 20) projektu (art. 228 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<i>Uchyła się art. 228 pkt 6)</i> W projekcie ustawy omyłkowo uchylono cały art. 228 KSH. Uchylenie zgodnie z uzasadnieniem do projekt ustawy winno dotyczyć wyłącznie pkt 6) art. 228.	Uwaga uwzględniona, oczywisty błąd.
46.	Art. 1 pkt 22) projektu (art. 293 KSH) Art. 1 pkt 49) projektu (art. 482 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Wątpliwości budzi usunięcie § 2 z art. 293 KSH oraz analogicznie § 2 z art. 482 KSH w zakresie w jakim dotyczą one członków komisji rewizyjnej i likwidatorów. Ponadto, jako że polskim porządku prawnym rada nadzorcza i komisja rewizyjna są organami nadzorczymi, istnieją wątpliwość co do możliwości działania przez nie „w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego”. Uzasadnienie: O ile w przypadku Członków Zarządu i Rady Nadzorczej projekt zakłada dodanie zapisów o obowiązku dołożenia należytej staranności poza art. 293 § 2 KSH oraz analogicznie poza art. 483 § 2 KSH to brak jest tożsamyh regulacji w zakresie członków komisji rewizyjnej oraz likwidatorów.	Uchylenie dotychczasowego § 2 art. 293 oraz 483 KSH jest uzasadnione wprowadzeniem obowiązku dochowania staranności wynikającej z zawodowego charakteru działalności w części dotyczącej bezpośrednio członków organów spółek (art. 209 ¹ , 214 ¹ , 377 ¹ , 387 ¹ KSH). Jeżeli chodzi o obowiązki likwidatorów, to zastosowanie do nich obowiązku lojalności i starannego działania wynika z odesłanie do przepisów o zarządzie (art. 280 oraz 466 KSH).
47.	Art. 1 pkt 23) projektu (Art. 299 § 2 ¹ KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<i>Członek Zarządu jednoosobowej spółki zależnej należącej do grupy spółek może uwolnić się od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, także wtedy, gdy wykaze, że wyłączną przyczyną niewypłacalności tej spółki było wykonanie wiążącego polecenia, o którym mowa w art. 21² § 1.</i>	Uwaga nieaktualna, gdyż projektowany przepis art. 299 § 2 ¹ KSH został usunięty.

			<p>Wskazanie mienia spółki dominującej zdaje się zbyt daleko idącym obostrzeniem, jako że jednoosobowa spółka zależna nie ma prawa odmówić wykonania wiążącego polecenia.</p> <p>Członek zarządu spółki zależnej nie ma instrumentów pozwalających mu na ustalenie tego majątku, tym bardziej w sytuacji gdy np. od dłuższego czasu nie jest już członkiem zarządu.</p>	
48.	Art. 1 pkt 34) projektu (art. 370 § 3 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<p>Projektowana zmiana odnosi się do obowiązku i zarazem uprawnienia byłego (aktualnie: „odwołanego”) Członka Zarządu do składania wyjaśnień oraz uczestnictwa w zgromadzeniu wspólników <i>„chyba, ze uchwał wspólników stanowi inaczej”</i>. Powstaje pytanie o jaką uchwałę wspólników chodzi? Kiedy taka uchwała miałaby zostać podjęta ?</p> <p>Ponadto, w dotychczasowym brzmieniu art. 370 § 3 KSH odnosił się nie do uchwały wspólników lecz od „aktu odwołania”, co korelowało z art. 368 § 4 KSH w zakresie w jakim przepis ten uwzględniał umożliwiał modyfikacje w zakresie uprawnienia do powoływania i odwoływania członków zarządu oraz katalog podmiotów uprawnionych z samego brzmienia przepisu.</p> <p>Wątpliwości budzi także planowane dokonanie rozszerzenia stosowania art. 370 § 3 także na członków zarządu, których mandat wygasł, w jednostce redakcyjnej (art. 370 KSH)który odnosi się wyłączenie do instytucji odwołania członka zarządu.</p>	Zob. wiersz 40.
49.	Art. 1 pkt 44) projektu (art. 389 § 2 zd. 1 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<i>Posiedzenia rady nadzorczej zwołuje się poprzez zaproszenia, w których należy oznaczyć datę, godzinę i miejsce posiedzenia oraz proponowany porządek obrad, a także sposób wykorzystania</i>	Uwaga uwzględniona.

			<p><i>środków porozumiewania się na odległość przy odbywaniu posiedzenia</i></p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Użyte w przepisie sformułowanie „określające” wydaje się być niepotrzebne.</p>	
50.	Art. 1 pkt 48) projektu (art. 395 § 4 KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<p>Propozycja tego zapisu budzi zastrzeżenia ze względu na obszerność dokumentów, które miałyby być udostępniane co nakładałoby na zarząd dodatkowe nadmierne obowiązki sporządzania wersji pisemnych tych dokumentów tym bardziej, że w ramach ogólnych regulacji w zakresie sprawozdawczości odstąpiono od zasady sporządzania wersji pisemnych na rzecz wersji elektronicznych co jest jak najbardziej uzasadnione przy obecnym stanie techniki i trendach odchodzenia od pisemnych wersji dokumentów. Ewentualnie więc do rozważenia pozostaje wprowadzenie zasady udostępniania tych dokumentów sprawozdawczych spółki w wersji elektronicznej bez uzależniania jej od konieczności uzyskania zgody akcjonariusza.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Wspólnicy lub akcjonariusza muszą mieć dostęp do dokumentacji finansowej (sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności jednostki) przed odbyciem zgromadzenia, które ma je rozpatrywać. W konsekwencji projektowana regulacja ma zapewnić wszystkim zainteresowanym odpowiedni dostęp do koniecznych wiadomości. Ponadto, regulacja pozostaje zgodna z analogicznymi obowiązkami informacyjnymi względem wspólników oraz akcjonariuszy przewidzianymi w ustawie o rachunkowości.</p>
51.	Art. 1 pkt 50) projektu (art. 587 ¹ KSH)	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	<p>Zgodnie z art. 587¹ KSH § 1, sprawca działający umyślnie podlega karze nie niższej niż 50.000 zł albo karze ograniczenia wolności. Natomiast na podstawie § 2 ww. przepisu sprawca działający nieumyślnie nie może zostać ukarany łagodniej niż grzywną w wysokości 20.000 zł. Rozwiązanie przyjęte w § 2 może rodzić bardzo surowe konsekwencje finansowe dla osoby, względem której zachodzą okoliczności łagodzące brane pod uwagę przy wymiarze kary. Nadto brak możliwości wymierzenia alternatywnej kary, tj. kary ograniczenia wolności (która wprowadzona została w przypadku sprawcy działającego umyślnie) powoduje, że w rzeczywistości może</p>	<p>Uwaga uwzględniona w zakresie zmniejszenia wymiary grzywny za przestępstwo popełnione nieumyślnie.</p>

			<p>się okazać, iż kara wymierzona sprawcy działającego nieumyślnie będzie surowsza niż względem osoby działającej nieumyślnie. W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie możliwości miarkowania kary i pozostawienia sądowi odpowiedniego luzu decyzyjnego przy jej wymierzaniu.</p>	
52.	Art. 3 projektu (art. 21 ust. 3b ustawy Prawo upadłościowe)	Minister Gospodarki Morskiej i Żegludki Śródlądowej	<p><i>W przypadku jednoosobowej spółki zależnej należącej do grupy spółek osoby, o których mowa w ust. 2, mogą uwolnić się od odpowiedzialności także wtedy, gdy wykażą, że wyłączną przyczyną niewypłacalności tej spółki było wykonanie wiążącego polecenia, o którym mowa w art. 212 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 505 z późn. zm.).</i></p> <p>Wskazanie mienia spółki dominującej zdaje się zbyt daleko idącym obostrzeniem, jako że jednoosobowa spółka zależna nie ma prawa odmówić wykonania wiążącego polecenia. Osoby, o których mowa w art. 21 ust. 2 <i>Prawa upadłościowego</i> nie mają instrumentów pozwalających im na ustalenie tego majątku, tym bardziej w sytuacji gdy np. od dłuższego czasu nie dysponują już uprawnieniem do prowadzenia spraw dłużnika i jego reprezentowania.</p>	Uwaga nieaktualna, gdyż projektowany przepis art. 21 ust. 3b Prawa Upadłościowego został usunięty.
53.	Art. 1 pkt 2 projektu	Rządowe Centrum Legislacji	<p>Wątpliwości interpretacyjne budzi definicja projektowana w art. 1 pkt 2 projektu ustawy. Zgodnie z propozycją zawartą w projekcie „grupa spółek” to spółka dominująca i spółka lub spółki od niej zależne, kierujące się wspólną strategią gospodarczą (interes grupy spółek), umożliwiającą spółce dominującej sprawowanie jednolitego kierownictwa nad</p>	Uwaga nieuwzględniona. W pierwotnym projekcie (z 20 lipca 2020 r.) znajdowało się tylko określenie takie jakie postuluje obecnie RCL tj. „interes grupy spółek” zamiast „wspólnej strategii”. Jednakże nawiązanie do „wspólnej strategii gospodarczej grupy” było postulowane przez praktykę, gdyż właśnie w jej świetle o wyróżnieniu grupy spółek decyduje

			<p>spółką albo spółkami zależnymi. Zauważa się, że konstrukcja definicji zawiera w swoim rozwinięciu kolejną definicję, tym razem nawiasową – wspólnej strategii gospodarczej rozumianej jako interes grupy spółek. Definiowanie nowych pojęć przy użyciu innych definicji narusza zasady poprawnej legislacji. W świetle powyższego rozważenia wymaga rezygnacja z ogólnego sformułowania „wspólna strategia gospodarcza”, na rzecz także nieprecyzyjnego, ale występującego zarówno w dalszej części projektu ustawy, jak również w Kodeksie spółek handlowych, sformułowania „interes grupy spółek”. Podkreślenia wymaga, że „interes grupy spółek” jest sformułowaniem mającym ugruntowane znaczenie zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie. Przypisanie mu nowego znaczenia rodzić może wątpliwości interpretacyjne w odniesieniu do regulacji dotyczących poszczególnych rodzajów spółek handlowych, które nie będą działać w grupie spółek.</p>	<p>kierowanie się wspólną strategią gospodarczą. Ma racje RCL, że nie powinny w definicji normatywnej być jednocześnie definiowane inne kategorie prawne. To rozwiązanie jest jednak pewnym kompromisem między określeniem prawniczym a biznesowym. Posłużenie się definicją nawiasową powoduje, że przy okazji mamy zdefiniowanie „interesu grupy spółek” a więc kategorii prawnej przez odesłanie do kategorii ekonomicznej. Definiowanie normatywne zaś „wspólnej strategii gospodarczej” byłoby rozwiązaniem nieracjonalnym z punktu widzenia potrzeb praktyki. Niezależnie od powyższego definicje nawiasowe w ramach definicji słownikowej są spotykane w naszej legislacji (np. art. 4 § 1 pkt 4 KSH).</p>
54.	Art. 21 ¹ § 1 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	<p>W projektowanym przepisie art. 21¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych (art. 1 pkt 5 projektu ustawy), doprecyzowano, że spółki uczestniczące w grupie spółek kierują się interesem grupy spółek obok jednostkowego interesu spółki wchodzącej w skład grupy spółek, o ile nie naruszy to uzasadnionego interesu wierzycieli i mniejszościowych wspólników albo akcjonariuszy spółki zależnej. Nie wskazano jednak, według jakich kryteriów oceniany będzie „uzasadniony interes wierzycieli i mniejszościowych wspólników albo akcjonariuszy spółki zależnej” pozostawiając to</p>	<p>Uwaga nieaktualna wobec wycofania się w obecnym projekcie z zakazu odmowy wykonania wiążącego polecenia przez jednoosobową spółkę zależną a także odejścia od „trójpodziału” spółek zależnych (tj. likwidacji kategorii spółek zależnych w których spółka dominująca ma więcej niż 75 % kapitału zakładowego). Natomiast relacje pomiędzy poszczególnymi interesami powinny być ustalane in concreto przez judykaturę, a także dookreślane przez doktrynę prawa. Przepis art. 21¹ § 1 proj. KSH jest oparty na</p>

		<p>zagadnienie do rozstrzygnięcia judykaturze. Podkreślenia wymaga również, że dalsze przepisy projektowanego działu zdają się nie zauważać istniejących obok siebie interesów spółki – jednostkowego i grupowego. Zgodnie z projektowanym art. 21⁴ § 1 jednoosobowa spółka zależna należąca do grupy spółek nie będzie mogła odmówić wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej, a co za tym idzie taka spółka zależna zostanie całkowicie podporządkowana spółce dominującej. Rozwiązanie to przeczy normie wyrażonej w projektowanym art. 21¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych, gdyż w przypadku spółki jednoosobowej interes tejże spółki nie będzie w ogóle brany pod uwagę. Kryterium brany pod uwagę w przypadku spółki zależnej, w której co najmniej 75% kapitału zakładowego reprezentuje spółka dominująca, przy ewentualnej odmowie wykonania wiążącego polecenia, będzie doprowadzenie do niewypłacalności spółki zależnej albo do zagrożenia niewypłacalnością. W odniesieniu do takiej spółki zależnej Projektodawca wyłącza stosowanie projektowanego art. 21³ ust. 2 Kodeksu spółek handlowych, a więc badanie interesu spółki zależnej w zbiegu z poleceniem wiążącym i interesem grupy spółek nie będzie miało miejsca. Jedynie w odniesieniu do innych spółek zależnych Projektodawca przewidział możliwość brania pod uwagę – przy odmowie wykonania wiążącego polecenia – „uzasadnionej obawy” sprzeczności z interesem spółki połączonym z wyrządzeniem szkody. A zatem sprzeczność z interesem spółki zależnej, która nie będzie pociągać za sobą szkody także nie będzie mogła stanowić podstawy dla</p>	<p>zwrotach niedookreślonych. Dalsza ingerencja ustawodawcy w tej materii mogłaby się okazać szkodliwa dla obrotu gospodarczego,</p>
--	--	---	--

			odmowy wykonania wiążącego polecenia (projektowany art. 21 ⁴ § 3 Ksh). W świetle powyższego projektowany przepis art. 21 ¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych wymaga dalszej analizy.	
55.	Art. 21 ² § 1 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	W projektowanym przepisie art. 21 ² § 1 Kodeksu spółek handlowych przewidziano, że spółka dominująca może wydać spółce zależnej należącej do grupy spółek wiążące polecenie dotyczące prowadzenia spraw spółki. Nie określono natomiast organu uprawnionego do wydania takich poleceń. W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że projektowany przepis stanowić będzie <i>lex specialis</i> w stosunku do art. 375 ¹ Kodeksu spółek handlowych, który w sposób wyraźny wyłącza w spółce akcyjnej możliwość wydawania zarządowi wiążących poleceń przez walne zgromadzenie i radę nadzorczą. Wyjaśnienie zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy sugeruje zatem, że w grupie spółek rada nadzorcza spółki dominującej uzyska prawo do wydawania wiążących poleceń. Przyjęta konstrukcja będzie zatem sprzeczna z normami wyrażonymi w art. 219 § 2, art. 300 ⁶⁹ § 2 i art. 375 ¹ Kodeksu spółek handlowych, które odpowiednio w odniesieniu do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, prostej spółki akcyjnej oraz spółki akcyjnej określają zakaz wydawania przez radę nadzorczą wiążących poleceń zarządowi. Na marginesie należy zauważyć, że uzasadnienie do projektu ustawy wymaga uzupełnienia w tym zakresie, gdyż omawiany zakaz obowiązuje we wszystkich rodzajach spółek kapitałowych, a co za tym idzie nie stanowi wyłącznej domeny spółki akcyjnej, jak sugeruje uzasadnienie (pkt 2.13, str.	Uwaga o charakterze polemicznym, trudna do normatywnego uwzględnienia. Brak wskazania organu spółki dominującej uprawnionego do wydawania wiążących poleceń jest zabiegiem przemyślanym, żeby nie wykluczyć dopuszczalności a przez to nie doprowadzić do nieważności tzw. nieformalnych wiążących poleceń (np. ustnych), które mają miejsce w praktyce (tzw. <i>call-e</i>). Przyjęcie przez spółki dominującą oraz zależną ścieżki „nieformalnych” (ustnych) wiążących poleceń nie daje żadnej ochrony prawnej dla spółki zależnej oraz jej menedżerów, przewidzianych przez projekt w razie wyboru ścieżki ”formalnej” wiążących poleceń. Z kolei teza RCL, że rada nadzorcza spółki dominującej uzyska prawo do wiążących poleceń jest chyba oparte na nieporozumieniu. Tak samo teza, że kwestie nadzoru rady nadzorczej spółki dominującej nad realizacją wspólnej strategii gospodarczej grupy w przepisach właściwych dla poszczególnych typów spółek (ogólnych), a nie w prawie grup spółek, prowadziłyby do braku czytelności tych przepisów, zwłaszcza że przepisy prawa gospodarczego prywatnego piszemy na użytek przedsiębiorców a nie doktryny prawa.

			<p>9). Omawiany przepis projektu ustawy budzi wątpliwości natury systemowej. Przepisy regulujące grupy spółek planuje się umieścić w tytule I formułującym przepisy ogólne. Zgodnie z § 21 ust. 2 Zasad techniki prawodawczej w przepisach ogólnych, oprócz przepisów omówionych w ust. 1 tego paragrafu, zamieszcza się postanowienia wspólne dla wszystkich albo dla większości przepisów merytorycznych zawartych w ustawie. Tym samym wprowadzenie w przepisach o grupach spółek norm regulujących w odmienny sposób zagadnienia określone w przepisach dotyczących poszczególnych spółek kapitałowych nie spełnia kryteriów odpowiadających przepisom ogólnym. Ponadto wyposażenie rady nadzorczej spółki dominującej w kompetencję do wydawania wiążących poleceń zarządowi albo radzie dyrektorów spółki zależnej zaburza dotychczasową zasadę, wyrażoną w Kodeksie spółek handlowych, rozdzielenia zarządu i rady nadzorczej w spółce kapitałowej. Wskazać także należy, że omawiany przepis projektu ustawy stanowi, że spółka dominująca będzie mogła wydawać wiążące polecenia - na zasadach przewidzianych w projektowanym dziale. W dalszej części projektu ustawy nie ma przepisów precyzujących zasady wydawania wiążących poleceń (uchwała zarządu, zawierająca uzasadnienie, itp.). Zagadnienie to wymaga zatem dalszej analizy, także pod kątem umiejscowienia w Kodeksie spółek handlowych norm odnoszących się do grupy spółek.</p>	
--	--	--	---	--

56.	Art. 21 ² § 2 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	W projektowanym przepisie art. 21 ² § 2 Kodeksu spółek handlowych przewidziano, że spółka dominująca wydaje wiążące polecenie w postaci pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej. W uzasadnieniu wyjaśniono, że „nie jest to jednak forma czynności prawnej w rozumieniu art. 73 § 1 KC.”. Skoro zawarta w tym przepisie regulacja nie stanowi formy czynności prawnej wyjaśnienia wymaga jakie będą konsekwencje niedochowania przewidzianej w projekcie ustawy formy wyrażenia wiążącego polecenia, czy wiążące spółkę zależną będą polecenia, które zostaną skierowane do spółki zależnej w sposób nieformalny. Wyjaśnienie tej kwestii ma istotne znaczenie z uwagi na ciążącą na członach zarządu odpowiedzialność i przypadki, w których odpowiedzialność zostaje wyłączona.	Uwaga uwzględniona.
57.	Art. 21 ³ § 2 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	Projektowany przepis art. 21 ³ § 2 Kodeksu spółek handlowych przewiduje, że przed podjęciem uchwały o wykonaniu wiążącego polecenia spółka zależna bada czy szkoda jej wyrządzona przez wykonanie wiążącego polecenia zostanie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę należącą do grupy. W uzasadnieniu do projektu ustawy nie wyjaśniono jednak według jakich przesłanek i kryteriów spółka zależna będzie mogła „rozsądnie zakładać”, że jej szkoda zostanie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę należącą do grupy. Podkreślenia wymaga, że o ile elementy składowe uchwały spółki zależnej mającej na celu wykonanie wiążącego polecenia spółki dominującej zostały nakreślone w § 3 omawianego artykułu, o tyle projekt ustawy nie precyzuje, z jakich elementów składać się będzie wiążące polecenie. W	Uwaga częściowo uwzględniona, zob. pkt 3. Nie jest uwzględniona kwestia określenia „przesłanek czy kryteriów” przy wskazanym przez projekt „rozsądnym zakładaniu” przez spółkę zależną, że szkoda wyrządzona jej w następstwie wykonania wiążącego polecenia zostanie zrekompensowana przez spółkę. Jest klasyczny zwrot niedookreślony (klauzula generalna), która będzie dookreślana przez judykaturę oraz doktrynie. Sztuczna regulacja tej materii byłaby nierozsądna z punktu widzenia potrzeb praktyki,

			<p>konsekwencji wątpliwości budzi realna możliwość wskazania przez spółkę zależną w swojej uchwale określonego interesu grupy spółek czy przewidywanego sposobu i czasu naprawienia spółce zależnej szkody poniesionej w wyniku zastosowania się do polecenia spółki dominującej. Analogiczna uwaga odnosi się także do projektowanego przepisu art. 21⁴ § 3 Kodeksu spółek handlowych.</p>	
58.	Art. 21 ⁵ § 1 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	<p>Wyjaśnienia wymaga pominięcie w projektowanym art. 21⁵ § 1 Kodeksu spółek handlowych likwidatorów, w sytuacji gdy przywołane w tym przepisie art. 293 i art. 483 Kodeksu spółek handlowych, jak również projektowany art. 21¹ § 3 Kodeksu spółek handlowych regulują zasady odpowiedzialności także likwidatora spółki. Zastrzeżenia budzi także projektowany przepis art. 21⁵ § 2 Kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którym do odpowiedzialności organów spółki dominującej działających w interesie grup spółek przepis § 1 należy stosować odpowiednio. Przepisy określające zasady odpowiedzialności powinny być redagowane w sposób precyzyjny, tymczasem „odpowiednie stosowanie” oznacza stosowanie odpowiednich przepisów wprost, z modyfikacjami bądź całkowite wyłączenie ich stosowania. Pozostawia to zbyt duże wątpliwości interpretacyjne, co wymaga doprecyzowania.</p>	Uwaga uwzględniona.
59.	Art. 21 ⁸ § 1 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	<p>Odnośnie do projektowanego przepisu art. 21⁸ § 1 Kodeksu spółek handlowych rozważenia wymaga czy nie należy go uzupełnić o regulację określającą z jakich elementów składa się sprawozdanie o powiązaniach (vide np. art. 311 § 1, 363 § 2 Ksh). W tym miejscu należy wskazać,</p>	Uwaga polemiczna, pojawiająca się także w ramach konsultacji publicznych w jednym bądź dwóch przypadkach. Projekt zrezygnował z określenia szczegółów sprawozdania o powiązaniach obawiając się nadregulacji oraz stworzenia

			że zakres przedmiotowy sprawozdania finansowego doprecyzowuje również § 2, co wzmacnia argumentację o konieczności wskazania elementów sprawozdania.	rozwiązania prawnego „niezyciowego”. To jest zupełnie inna materia niż powołana przez RLC w przepisach art. 311 §1 czy art., 363 § 2 KSH.
60.	Art. 21 ¹⁰ § 3 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	W projektowanym art. 21 ¹⁰ § 3 Kodeksu spółek handlowych rozważenia wymaga czy w tym przepisie nie należy doprecyzować, w jakiej formie zarząd albo rada dyrektorów spółki dominującej określa termin dokonania odkupu udziałów albo akcji.	Uwaga polemiczna, Przepisy art. 21 ¹⁰ proj. KSH regulują wyłącznie elementy specyficzne sell-outu w grupie spółek jako elementu ochronnego dla wspólników mniejszościowych spółki zależnej, odsyłając w pozostałych kwestiach do regulacji ogólnej z KSH. Regulacja w prawie grupy spółek tylko wybranych kwestii o charakterze ogólnym dla sell-out, z pominięciem innych, stworzyła by tylko dodatkowe wątpliwości interpretacyjne.
61.	Art. 21 ¹² § 1 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	W odniesieniu do projektowanego art. 21 ¹² § 1 Kodeksu spółek handlowych - w świetle projektowanych przepisów dotyczących wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej wątpliwości budzi projektowana możliwość wyłączenia przez umowę albo statut jednoosobowej spółki zależnej należącej do grupy spółek odpowiedzialności, o której mowa w zdaniu pierwszym projektowanego przepisu. Ponadto w projektowanym art. 21 ¹² § 4 Kodeksu spółek handlowych zawarto odesłanie do powództwa o odszkodowanie, o którym mowa w § 1, 2 i 5 tego przepisu, podczas gdy o powództwie o odszkodowanie mowa jest tylko w § 5. Przepis ten wymaga dalszej analizy. Analogiczna uwaga odnosi się także do projektowanego przepisu art. 21 ¹³ § 3 Kodeksu spółek handlowych.	Uwaga nieaktualna, gdyż wykreślono w obecnym projekcie możliwość wyłączenia w umowie (statucie) jednoosobowej spółki zależnej odpowiedzialności spółki dominującej,
62.	Art. 21 ¹³ § 4 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	W odniesieniu do projektowanego przepisu art. 21 ¹³ § 4 Kodeksu spółek handlowych zauważa się,	Uwaga polemiczna, ujednolicenie terminów przedawnienia różnych typów

			<p>że określone w nim terminy przedawnienia roszczeń odpowiadają terminom określonym w Kodeksie spółek handlowych dla spółki akcyjnej. Tymczasem dla spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz dla prostej spółki akcyjnej roszczenie o naprawienie szkody przedawnia się z upływem dziesięciu lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę, a nie z upływem pięciu lat, jak zaproponowano w projekcie. Wyjaśnienia wymaga zatem przyjęcie rozwiązania, które znacznie skraca termin przedawnienia roszczeń w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i prostych spółkach akcyjnych uczestniczących w grupie spółek.</p>	<p>spółek zależnych jest zabiegiem świadomym, gdyż elementem kluczowym w tej regulacji jest posiadanie przez spółkę statusu prawnego spółki zależnej, a nie zaś przyjęty przez nią typ spółki kapitałowej.</p>
63.	Art. 21 ¹⁵ KSH	Rządowe Centrum Legislacji	<p>W odniesieniu do projektowanego art. 21¹⁵ Kodeksu spółek handlowych należy zauważyć, że regulacja odnosząca się do odpowiedniego stosowania przepisów o grupach spółek powinna być zawarta w ustawach szczególnych dotyczących spółdzielni, fundacji bądź stowarzyszeń, funduszy inwestycyjnych oraz do przedsiębiorców będących osobą fizyczną, podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców albo do Centralnej Ewidencji i Informacji o działalności Gospodarczej, a nie w Kodeksie spółek handlowych, który nie reguluje statusu tych podmiotów. Ponadto zauważa się, że zgodnie z informacją zawartą w uzasadnieniu do projektu ustawy (str. 28-29), w przepisie tym nie została wymieniona spółka osobowa, gdyż mieści się ona w definicji grupy spółek. Taka interpretacja może nasuwać jednak wątpliwości z uwagi na zawartą w dziale dotyczącym grupy spółek terminologię odpowiadającą specyfice</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Uregulowanie „rozszerzenia” przepisów o grupie spółek dla podmiotów dominujących odrębnie we właściwej ustawie ustrojowej a nie w KSH (tj. w przypadku spółdzielni w prawie spółdzielczym, w przypadku fundacji w ustawie o fundacjach itd.) byłoby rozwiązaniem mało czytelnym dla praktyki. Przedmiotem projektowanej regulacji jest prawo grupy spółek, w której podmioty zależne będą zawsze spółkami kapitałowymi, zaś podmiotem dominującym z mocy art. 21¹⁵ § 1 proj. KSH może być „nie-spółka”. Objęcie zakresem KSH „nie- spółek” ma już miejsce w dotychczasowych przepisach np. w art. 4 § 1 pkt 4 KSH, gdzie jest mowa o spółdzielni zależnej, w art. 584¹ i nast. KSH, regulujących przekształcenie przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną w</p>

			<p>spółek kapitałowych. Także obecne przepisy Kodeksu spółek handlowych pozostają niejednoznaczne. Zauważyć bowiem należy, że zgodnie z art. 4 pkt 4 lit. a-d termin „spółka zależna” odnosi się do „innej spółki kapitałowej”, natomiast w lit. e jest mowa o „osobowej spółce zależnej”. Kodeks spółek handlowych nie wprowadza odrębnej definicji „spółki zależnej” rozumianej zarówno jako spółka kapitałowa, jak i spółka osobowa. Wobec powyższego, jeżeli intencją projektodawcy jest aby przepisy regulujące grupy spółek odnosiły się także do spółek osobowych powinno to zostać wyraźnie wskazane w projektowanych przepisach.</p>	<p>spółkę kapitałową. W obecnej regulacji spółka osobowa może być podmiotem dominującym, ale nie zależnym. Te przypadki z udziałem spółek osobowych należy uznać za czysto akademickie, zaś tworzenie w tej materii szczególnej regulacji za irracjonalne.</p>
64.	Art. 1 pkt 8 i 34 projektu	Rządowe Centrum Legislacji	<p>Zastrzeżenia co do konstrukcji przyjętego rozwiązania dotyczą propozycji zawartych w art. 1 pkt 8 i 34 projektu ustawy, zgodnie z którym nadaje się nowe brzmienie § 3 odpowiednio w art. 203 i w art. 370 Kodeksu spółek handlowych. Przepisy art. 203 i art. 370 Kodeksu spółek handlowych regulują zagadnienia dotyczące odwołania członka zarządu. Natomiast propozycja ujęta w art. 1 pkt 8 i 34 projektu ustawy reguluje uprawnienia i obowiązki byłych członków zarządu, a więc zarówno odwołanych, jak i tych, którzy złożyli rezygnację. Stosownie do postanowień § 55 Zasad techniki prawodawczej każdą samodzielną myśl należy ujmować w odrębny artykuł, natomiast jeśli samodzielną myśl wyraża zespół zdań, dokonuje się podziału artykułu na ustępy. Wydaje się, że w omawianej sytuacji, dla zachowania przejrzystości regulacji, właściwszym rozwiązaniem byłoby ujęcie zagadnień dotyczących byłych członków zarządu w odrębnej jednostce redakcyjnej, pozostawiając</p>	<p>Obecna redakcja przepisu nawiązuje do poprzedniej jego wersji, uwzględniając zastosowaną uprzednio technikę legislacyjną.</p>

			<p>jednocześnie, jako odrębną jednostkę redakcyjną – przepis regulujący prawa i obowiązki odwołanego członka zarządu.</p>	
65.	Art. 219 ¹ § KSH	Rządowe Centrum Legislacji	<p>W projektowanym przepisie art. 219¹ § 4 Kodeksu spółek handlowych (art. 1 pkt 15 projektu ustawy) należy wskazać wprost o jakich przepisach jest mowa, a nie odsyłać do bliżej nieokreślonych przepisów szczególnych. Zastosowanie w tym przypadku powinien znaleźć § 156 Zasad techniki prawodawczej.</p>	<p>Uwaga nieaktualna – dla uniknięcia wątpliwości usunięto odwołanie mające czysto instrukcyjny charakter.</p>
66.	Art. 219 ² KSH	Rządowe Centrum Legislacji	<p>W projektowanym przepisie art. 219² Kodeksu spółek handlowych przewiduje się możliwość powołania przez radę nadzorczą doradcy rady nadzorczej, który ma zapewnić sporządzenie rzetelnego i obiektywnego badania działalności spółki lub jej stanu majątkowego. W uzasadnieniu do projektu ustawy (str. 36) wskazano, że takim wyspecjalizowanym doradcą, w przypadku spółek z udziałem Skarbu Państwa, mogłyby być również komórki ministerstwa sprawującego nadzór właścicielski, co może spotkać się z zarzutem braku obiektywności. Doradca rady nadzorczej uzyska także bardzo szerokie uprawnienia nie tylko w zakresie przeglądania dokumentów spółki, ale także do uzyskiwania niezbędnych informacji od kontrahentów spółki, w tym od banków i jej doradców prawnych – działając w tym zakresie z upoważnienia zarządu. Nie została wyjaśniona kwestia udzielania doradcy rady nadzorczej upoważnienia przez zarząd. W umowie między doradcą a spółką, spółkę reprezentować ma rada nadzorcza, a wszelkie czynności wykonawcze spoczywają na przewodniczącym rady nadzorczej. W sytuacji, gdy zgodnie z przepisami</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

			Kodeksu spółek handlowych obowiązuje zakaz wydawania przez radę nadzorczą wiążących poleceń zarządowi, wysoce problematyczne wydaje się uzyskanie upoważnienia zarządu, o którym mowa w projektowanym przepisie art. 219 ² § 5 Kodeksu spółek handlowych. Analogiczna uwaga odnosi się także do regulacji dotyczących prostej spółki akcyjnej oraz spółki akcyjnej.	
67.	Art. 1 pkt 19 lit. b projektu	Rządowe Centrum Legislacji	Projektowany przepis zawarty w art. 1 pkt 19 lit. b zawiera tak zwane odesłanie do odesłania. Przepis ten należy zatem przeredagować w sposób, który wyeliminuje podwójne odesłanie, które stanowi naruszenie § 157 Zasad techniki prawodawczej.	Uwaga uwzględniona.
68.	Art. 1 pkt 19 lit. c projektu	Rządowe Centrum Legislacji	W art. 1 pkt 19 lit. c projektu ustawy projektuje się zupełnie nowe brzmienie przepisu art. 222 § 4 ¹ Kodeksu spółek handlowych. Projektowany przepis przewiduje, że głosowania rady nadzorczej są jawne, chyba, że umowa spółki lub regulamin rady nadzorczej stanowi inaczej. Pozostawiono zatem do decyzji rady nadzorczej możliwość wyłączenia, w drodze aktu regulującego organizację rady nadzorczej, jawności głosowań. W skrajnych przypadkach rada nadzorcza może ustanowić całkowitą tajność głosowań. Przedmiotowa zmiana nie została omówiona w uzasadnieniu, nie jest zatem znane ratio legis tej regulacji. Nie wyjaśniono również dlaczego znacznie podniesiono rangę regulaminu rady nadzorczej. Analogiczna uwaga odnosi się także do odpowiednich przepisów dotyczących prostej spółki akcyjnej oraz spółki akcyjnej.	Uwaga nieuwzględniona. Obecnie kwestia jawności i tajności uchwał zarządów i rad nadzorczych nie jest przedmiotem regulacji kodeksowej, co skłania doktrynę do przyjmowania, że w tej sytuacji należy stosować <i>per analogiam</i> przepisy dotyczące organów właścicielskich. Te zaś przepisy powodują możliwość utajnienia głosowania na żądanie choćby jednego z członków organu. W tym kontekście, wbrew przypisywanym w uwadze skutkom – nowelizacja ma charakter porządkujący i promujący jawność głosowania. Jednocześnie w ujęciu modelowym regulamin rady nadzorczej podlega zatwierdzeniu przez organ właścicielski, a więc ewentualne wprowadzenie całkowitej tajności – co do zasady- wymagałoby zgody współników.
69.	Art. 228 KSH	Rządowe Centrum Legislacji	Wyjaśnienia wymaga uchylenie przepisu art. 228 Kodeksu spółek handlowych, tym bardziej, że w	Uwaga uwzględniona – uchylony zostanie wyłącznie pkt. 6

			uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano jedynie na uchylenie jedynie pkt 6 tego przepisu.	
70.	Art. 1 pkt 31 i 48 projektu	Rządowe Centrum Legislacji	Wyjaśnienia wymaga skrócenie z piętnastu dni do czterech terminu określonego w art. 1 pkt 31 i 48 projektu ustawy. Sposób postępowania związanego z wydawaniem wspólnikom lub akcjonariuszom wymienionych w tych przepisach dokumentów, w związku z drastycznym skróceniem terminu ich dostarczenia, wymaga uregulowania w przepisach przejściowych.	Uwaga wymaga wyjaśnienia. Projektowane zmiany nie niosą <i>per se</i> dla zarządów spółek żadnych dalej idących obowiązków.
71.	Art. 1 pkt 22 i 49 projektu	Rządowe Centrum Legislacji	Ponownej analizy wymagają zmiany proponowane w art. 1 pkt 22 i pkt 49 projektu ustawy. Zgodnie z informacją zawartą w uzasadnieniu do projektu ustawy proponowane zmiany mają na celu dostosowanie tych przepisów do analogicznych rozwiązań przyjętych w prostej spółce akcyjnej w kontekście konieczności zachowania przez członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz likwidatorów lojalności wobec spółki. Zauważa się jednak, że dodawane odpowiednio do art. 293 i art. 483 Kodeksu spółek handlowych - § 3 odwołują się do obowiązku dołożenia należytej staranności, który jednak nie został nałożony na członków tych organów. Konstrukcja przepisu art. 300 ¹²⁵ § 1 Kodeksu spółek handlowych jest inna niż porównywalnych przepisów dotyczących spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej, a co za tym idzie proste inkorporowanie § 2 tego przepisu do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej nie jest wystarczające dla osiągnięcia zamierzonego celu.	Pojęcie „należytej staranności” jest powszechnie używane w stosunkach zobowiązaniowych (art. 355 KC), jego definiowanie jest niecelowe ze względu na różnorodność tych stosunków. W celu uniknięcia wątpliwości pojęcie to zastąpiono określeniem „staranności wynikającej z zawodowego charakteru działalności”. Pojęcie to występuje w obecnym brzmieniu przepisów art. 293 § 2 oraz 483 § 2 KSH.
72.	Art. 1 pkt 23 projektu	Rządowe Centrum Legislacji	Projektowany przepis art. 1 pkt 23 przewiduje, że członek zarządu jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zależnej	Uwaga nieaktualna, wobec uwzględnienia postulatu by wykonanie wiążącego polecenia nie mogło prowadzić do

			<p>należącej do grupy spółek może uwolnić się od odpowiedzialności za zobowiązania spółki, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, także wtedy, gdy wykaże, że wyłączną przyczyną niewypłacalności tej spółki było wykonanie wiążącego polecenia, o którym mowa w art. 21² § 1 Kodeksu spółek handlowych, oraz wskaże mienie spółki dominującej pozwalające na zaspokojenie dochodzonej wierzytelności na zasadach określonych w art. 21¹⁴ Kodeksu spółek handlowych. Ponieważ jednak zgodnie z projektowanym przepisem art. 21⁴ § 1 Kodeksu spółek handlowych jednoosobowa spółka zależna nie może odmówić wykonania wiążącego polecenia, a jednocześnie projekt nie przewiduje regulacji określających elementy składowe wiążącego polecenia, rodzi się pytanie w jaki sposób jednoosobowa spółka zależna będzie w stanie wskazać mienie spółki dominującej pozwalające na zaspokojenie dochodzonej wierzytelności.</p>	niewypłacalności jednoosobowej spółki zależnej.
73.	Uwaga ogólna	Rządowe Centrum Legislacji	<p>Projekt wymaga uzupełnienia o stosowne przepisy przejściowe regulujące wpływ nowelizowanej ustawy na stosunki powstałe pod działaniem Kodeksu spółek handlowych w jego obecnym brzmieniu. Wskazanie w projektowanym art. 5, że „do mandatów członków, które istnieją w dniu wejścia w życie ustawy, przepisy ustawy stosuje się” jest niewystarczające dla rozstrzygnięcia kwestii intertemporalnych. Podkreślenia wymaga bowiem, że grupy spółek funkcjonują, mimo dotychczasowego braku stosownych regulacji. Konieczne jest zatem, stosownie do postanowień § 30 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej,</p>	<p>Umowy, o których mowa art. 7 KSH w praktyce nie przyjęły się w obrocie, co ogranicza potrzebę wprowadzenia przepisów przejściowych. Jednocześnie w dalszym ciągu zawieranie takich umów (ze skutkiem <i>inter partes</i>) będzie dopuszczalne w zakresie w jakim wynika to ze swobody umów, zaś możliwość nadania umowom, o których mowa w art. 7 KSH dalej idącego skutku była przedmiotem bardzo dużych kontrowersji. Tym samym w ocenie projektodawców umowy takie pozostaną ważne i skuteczne.</p>

			uzupełnienie projektu o przepisy przesadzające, czy do istniejących w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy grup spółek należy stosować nowe regulacje, czy mają one działać na dotychczasowych zasadach. W przypadku przesądzenia, że zastosowanie znajdą nowe regulacje rozważenia wymagać będzie uzupełnienie projektu o przepisy umożliwiające dostosowanie się funkcjonujących podmiotów do projektowanych norm, w tym z uwzględnieniem czasu na ewentualną konieczność dostosowania umów lub statutów spółek do wymogów kodeksowych.	
74.	Uwaga ogólna	Rządowe Centrum Legislacji	Ponownej analizy wymaga przepis określający datę wejścia w życie projektowanej ustawy. Zauważa się bowiem, że przepisy dotyczące prostej spółki akcyjnej wejdą w życie z dniem 1 marca 2021 r., co za tym idzie przepisy zawarte w art. 1 pkt 24-31 projektu ustawy (a nie tylko pkt 24, 26-29 i 31) mogą wejść w życie najwcześniej właśnie z tą datą.	Uwaga uwzględniona.
75.	Uwaga ogólna	Rządowe Centrum Legislacji	Uzasadnienie projektu ustawy, w tym OSR wymaga dostosowania do wymogów określonych w Regulaminie pracy Rady Ministrów.	Uwaga wymaga doprecyzowania.
76.	Uwaga ogólna	Rządowe Centrum Legislacji	Na dalszym etapie prac nad projektem OSR należy uzupełnić o wskazanie numeru w wykazie prac legislacyjnych i programowych.	Uwaga uwzględniona.